

Råstofgravene

25 år med jordforureningsloven, Odense den 26. november 2024

Anne Marie Henriksen, Region Nordjylland

På programmet

- Tilførsel af jord til råstofgrave - § 52
 - Baggrund og praksis
 - Snitflader mellem kommuner og regioner
- Etablering af ressourcepladser i råstofgrave
 - Muligheder og barrierer

Jordforureningslovens § 52 – den korte version

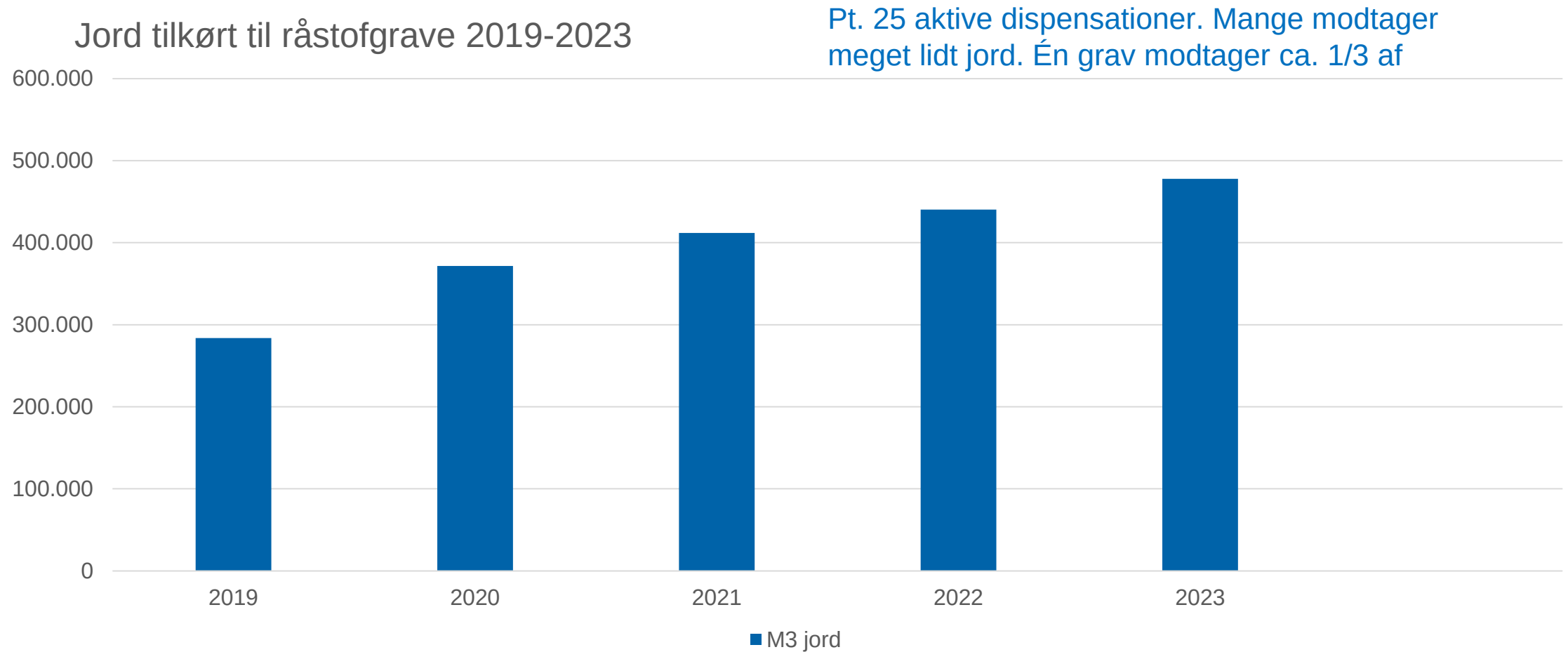
- § 52: Tilførsel af forurenede og uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er **forbudt**
- Der kan meddeles dispensation, hvis
 - 1) + 2) kontraktmæssige forpligtelser / berettigede forventninger
 - 3) Der ikke er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg eller af grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning, og andre tilsvarende miljømæssige hensyn ikke taler imod.
- En dispensation kan indeholde vilkår om håndtering af jorden eller om dokumentation for, at jorden er uforurenede
- Deponering af forurenede jord forudsætter at kommunen meddeler afgørelse efter § 19 eller § 33

Hvorfor skal der jord i råstofgrave?

- Økonomiske interesser / returtransporter / ”pakkeløsninger”
- Efterbehandling af råstofgrave
 - Landbrugsdrift
 - Genopbygning af skråningsanlæg
 - Mulighed for ressourceudnyttelse

§ 52 dispensationer i Region Nordjylland

§ 52-dispensationer - administrativ praksis

- Generelt restriktiv praksis
- Altid konkret vurdering af modtagestedet, men generelt ikke i OSD-områder, i indvindingsoplande eller hvor der graves under GVS
- Ofte skærpede vilkår til analyser og egenkontrol sammenholdt med jordflytningsbekendtgørelsen
 - Bemanding og visuel modtagekontrol
 - Stikprøvekontrol pr. påbegyndt **XXX** ton / for hvert **XXX** jordparti
 - Oplag på mellemdepot med henblik på stikprøver
 - Ikke anvendelse af 50% reglen
 - Ikke fra V1 eller V2 kortlagte arealer
 - Driftsinstruks, kvalitetsstyringssystem, indberetning, logbøger

Snitflader til kommunen

	Aktiv råstofgrav	Tidligere råstofgrav
Uforurennet	JFL § 52 + MBL § 33	JFL § 52 + MBL § 19 / § 33 / § 42 + Landzonetilladelse
Forurennet	JFL § 52 + MBL § 19 / § 33	JFL § 52 + MBL § 19 / § 33 + Landzonetilladelse

Tilsyn med jordtilførsel til råstofgrave

- Hvordan fører vi et effektivt tilsyn?
- Anmeldt / uanmeldt
- Samarbejde med kommunerne
- Hvad finder vi på tilsyn?
 - Generelt OK
 - Murbrokker, jern, beton, plast i begrænset omfang
 - Muld /organisk materiale der ikke håndteres separat
 - Manglende dokumentation (men jordflytningsbek. er typisk overholdt)
 - Manglende overholdelse af driftsinstruks

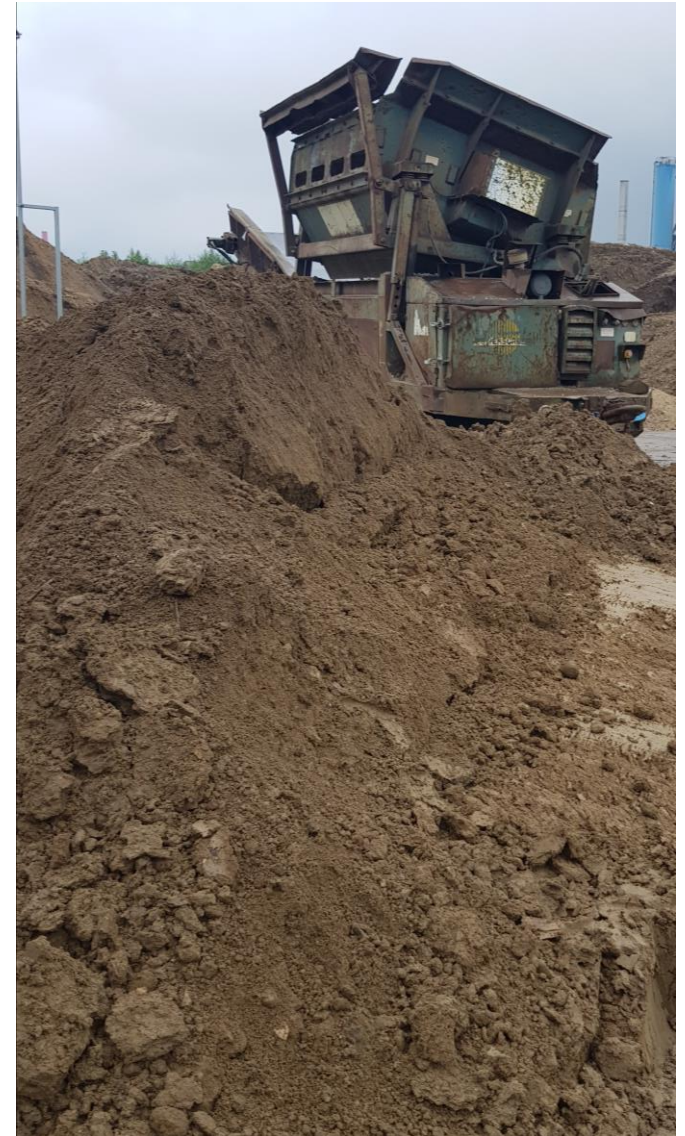
Jord som råstofresource

- Regionen skal sikre, at det fremtidige behov for råstoffer kan dækkes
- Hver dansker bruger 1,2 kg sand/grus i timen
- Forbruget forventes at stige fra 29 mio. m³ i 2016 til 45 mio. m³ i 2040
- Vi anvender en ikke-fornybar resource
- Tilgængeligheden bliver sværere og arealkonflikter/gener øges
- **Projektets formål er at understøtte anvendelse af projektjord som erstatning for jomfruelige råstoffer med henblik på at sikre den fremtidige råstofforsyning**

Hvad er en ressourceplads?

- Midlertidig eller permanent plads hvor jorden håndteres med henblik på fornyet anvendelse
- **Sortering** i forskellige geotekniske fraktioner
- **Oparbejdning / behandling.**
 - Kalkstabilisering, tilsætning af andel af nyt materiale
- **Opbevaring** af jordpartier frem til anvendelse
- Ofte relevant med pop-up pladser i forbindelse med anlægsarbejde, men problematisk pga. plads, jura m.v.

Anlægsarbejde i byen

Fordele ved ressourcepladser i råstofgrave

- Råstofgravene har
 - Bemanding, udstyr og erfaring
 - Kontrolsystemer
 - Sorteringsanlæg m.v.
 - Viden om materialets geotekniske egenskaber
 - Mulighed for at tilsætte en andel nye råstoffer
 - Mulighed for oplag af materialer - plads
 - Retourtransporter
 - Ofte placering ned i terræn med støjvolde etc
 - Jord der ikke kan afsættes igen bruges til efterbehandling / terrænregulering i råstofgraven

Snitflader og problemstillinger

- Kræver et tæt, godt og tillidsfuldt samarbejde mellem alle involverede
- Jordforureningsloven, råstofloven, miljøvurderingsloven, miljøbeskyttelsesloven, affaldsbekendtgørelsen
- Flere afgørelser skal koordineres af myndighederne og det skal være klart for ansøger hvor udfordringerne ligger.
- Stort ønske om at se på ressourceperspektivet ved anvendelse af jord som råstofressource.
- Samtidig behov for at sikre en effektiv beskyttelse af grundvandet. Forsigtighedsprincippet.
- Økonomisk motivation.
- Øget mistillid.....

Tak for i dag

Råstofsagsbehandler
Anne Marie Henriksen
Regional Udvikling
Råstoffer
anne.henriksen@rn.dk
24 63 56 39